

Hazırlayan: Uz. Dr. Dilek Solakoğlu

✓ Halkı Madde Kullanım Bozukluklarından Korunma ve Tedavisi Konusunda Kim Eğitir? Ulusal Bir Araştırma

MF Fleming, LB Manuell, M Kraus, JH Isaacson, R Kahn, EA Stauffacher
J Fam Pract 1999; 48(9): 725-9

Arkaplan: Çalışmalar hekimlerin tütün, alkol ve madde kullanım bozukluklarını tanımlama ve tedavi etme konularına iyi hazırlanmadıklarını göstermektedir. Bu alanda deneyimli halk eğitim merkezlerinin sayısını arttırmak için birçok eğitim programı geliştirilmiştir. Ancak halkı bu konuda eğiten kişilerin sorunları ve ek kurum gelişim programlarına gerek olup olmadığı konusunda sınırlı boyutta bilgimiz bulunmaktadır.

Yöntem: Halkı madde kullanım sorunları konusunda eğiten 2 evreli ulusal bir araştırma düzenledik. Birinci sırada 7 uzmanlık dalı yöneticisinden (aile hekimliği, psikiyatri, dahiliye, pediatri, kadın hastalıkları ve doğum, acil hekimlik ve osteopati) halkı madde kötüye kullanımı konusunda eğitim veren kurumları tanımlamaları amacıyla hazırlanan bir soru formunu yanıtlamaları istendi. İkinci evrede soru formunu yanıtlayanlarla telefonla görüşme talebinde bulunuldu.

Bulgular: Bölüm yöneticileri tarafından tanımlanan 1293 kurumdan 769'u araştırma görüşmesinde yer aldı. Bu eğitimcilerin tümü tam gün hekim olarak çalışan, beyaz erkeklerdi ve aile hekimliği ve psikiyatri kökenliydi. Eğitim birincil olarak alkol ve madde kötüye kullanımı tedavi programlarından çok hastaneler, poliklinikler ve sınıflarda gerçekleştiriliyordu. Alkol ve madde kötüye kullanımı tedavi programlarının %10'undan azı fakülte bazlı klinik çalışmalarda yalnızca %19'u sertifikalı bağımlılık uzmanları tarafından yönetiliyordu. Yanıt veren kişiler kendileri ve diğer kurum eğitim merkezleri için ek gelişim programları gereksinimi bulunduğunu bildirdiler.

Sonuç: Halkı madde kötüye kullanımı bozuklukları konusunda eğitecek kurumların sayısında orta derecede artış oluşturulmalı ve ek kurum geliştirme programları yürürlüğe konulmalıdır.

✓ Tercihli COX-2 İnhibisyonu: Gastrointestinal NSAİİ Toksisitesi ile Klinik İlişkisi

HG Hammuan
Z. Gastroenterol 1999; 37: 45-58

Nonsteroid antiinflamatuar ilaçlar (NSAİİ) artrit ve ağrının tedavisinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu ilaçlar önemli yan etkilere yol açma eğilimindedir. NSAİİ ilaçların etki mekanizması prostaglandin biosentezindeki anahtar enzimin inhibisyonu yoluyla. Son zamanlarda siklooksijenazın iki formunun var olduğu bulunmuştur. COX-1 ve COX-2, sırasıyla yapısal ve indüklenebilir form. COX-2, yani indüklenebilir form, inflamasyon sırasında sentezlenirken COX-1, mide, barsak, böbrek ve trombositlerde mevcuttur. NSAİİ ilaçların toksik etkileri (ör. gastrointestinal, renal ve trombosit etkileri) esas olarak COX-1'in inhibisyonuna bağlı iken, terapötik etkileri büyük

ölçüde siklooksijenaz-2 (COX-2) enziminin inhibisyonu sonucunda olmaktadır. Değişik NSAİİ ilaçlar, COX-2 ile karşılaştırıldığında COX-1'e karşı birbirinden farklı güçler sergilemektedir ve bu durum, antiinflamatuar dozlarında kullanıldığında NSAİİ ilaçların yan etkilerindeki değişkenliği açıklamaktadır. COX-2'ye karşı yüksek güce sahip ve daha iyi COX-2 aktivite/COX-1 aktivite oranı olan ilaçlar daha az gastrointestinal yan etkisi olan antiinflamatuar aktiviteye sahip olacaktır. Buna karşın, COX-1'e karşı, COX-2'den daha yüksek güce sahip olan piroksikam ve indometasin en yüksek gastrointestinal toksisiteye yol açan ilaçlar arasındadır. Bu bulguların ışığında, COX-2, yeni antiinflamatuar ilaçların geliştirilmesi için ideal bir hedef olarak görünmektedir. Selektif veya spesifik olarak COX-2'yi inhibe eden özelliklere sahip meloksikam, selekoksib, MK-966, flusolid ve L-745, 337 gibi birçok bileşik sentezlenmiş ve prelinik ve klinik çalışmalarda değerlendirilmiştir.

Söz konusu yeni NSAİİ ilaçların daha iyi gastrointestinal tolere edilebilirlik profilleri, büyük ölçüde COX-2 selektifliği ile ilgilidir. Klinik araştırmalar, selekoksib ve meloksikamın halen kullanımda olan NSAİİ ilaçlar kadar etkili, fakat daha iyi gastrointestinal tolerans profiline sahip olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, bu yeni tercihlili veya spesifik COX-2 inhibitörlerinin olası terapötik yararlarını kanıtlamak için ileri klinik araştırmalar ve büyük ölçekli pazarlama-sonrası gözetim programları yapılması gereklidir.

✓ Antidepresanlar ve Sersemlik

BW Blakley
J Otolaryngol 1999 Dec;28(6):313-7

Amaç: Nonspesifik sersemliği olan hastalarda uyku bölünmesi ve depresyonun klinik terapötik anlamının değerlendirilmesi.

Tasarım: Retrospektif veri-tabanı incelemesi.

Ortam: Büyük üçüncü basamak klinik uygulama.

Yöntem: Nonspesifik sersemlik kabul kriterlerine uyan 137 hasta ve 39 hastadan oluşan karşılaştırma grubunun uyku bölünmesi ve depresyonla ilgili sorulara verdikleri yanıtlar karşılaştırıldı. Bulguların istatistiksel anlamlılığını değerlendirmek amacıyla Pearson ki-kare testi kullanıldı.

Ana Sonuç Ölçeği: Antidepresan tedaviye başladıktan altı hafta sonra hastalara semptomlarının anlamlı derecede değişip, değişmediği soruldu.

Bulgular: Nonspesifik sersemliği olan hastalar karşılaştırma grubuna göre daha fazla uyku bölünmesi ve depresyon bildirdiler. Uyku bölünmesi olan hastaların antidepresan tedaviye yanıt verme olasılıkları olmayanlardan daha yüksekti.

Sonuçlar: 1) Nonspesifik sersemliği olan hastalarda uyku bölünmesi daha sıktır. 2) Nonspesifik sersemlik özellikle uyku bölünmesi ve/veya depresyonu olan hastalarda antidepresan tedaviye yanıt verilebilir.